

PROTOKÓŁ z XV posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 23 marca 2018 roku, o godzinie 11:30 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

Przedstawienie postanowień poprzedniego posiedzenia, ewentualne uwagi do treści protokołu.

Członkowie Rady nie zgłosili uwag do protokołu poprzedniego posiedzenia Rady.

Spotkanie z Maciejem Kaweckim, Dyrektorem Departamentu Zarządzania Danymi w Ministerstwie Cyfryzacji i dyskusja nt. RODO.

Pan Maciej Kawecki, Dyrektor Departamentu Zarządzania Danymi w MC spotkał się z Członkami Rady do Spraw Cyfryzacji, by przedstawić informacje dotyczące wdrażania RODO do polskiego porządku prawnego. Dyrektor wskazał, że proces legislacyjny w tym zakresie jest podzielony na dwie części:

- pierwsza z nich to wdrożenie nowej ustawy o ochronie danych osobowych, która zastąpi tę dzisiejszą z 1997r. Projekt ustawy poddany będzie pod obrady Rady Ministrów 27 marca, a potem w trybie pilnym skierowany będzie do rozpatrzenia przez Parlament. Na chwilę obecną nie jest zdiagnozowane żadne ryzyko związane z tym, by ustawa nie weszła w życie 25 maja br. Po posiedzeniu Rady Ministrów będą jeszcze wprowadzane pewne zmiany (złożony został wniosek zawierający autopoprawkę, a dodatkowo do rozstrzygnięcia są dwie kwestie sporne, tj. kwestia certyfikacji oraz wyłączeń podmiotowych zastosowania RODO wobec służb);
- druga część działań w zakresie wdrożenia RODO to przepisy wprowadzające ustawę o ochronie danych osobowych. Ten temat jest znacznie bardziej skomplikowany – aktualnie po marcowych konferencjach uzgodnieniowych wpłynęły wkłady legislacyjne z innych ministerstw. Zakłada się, że ustawa wprowadzająca będzie miała docelowo ok 700-800 str. (a z uzasadnieniem i OSR niemal 1000 str.), będzie to więc największy akt legislacyjny w historii Polski. Projekt tej ustawy ma być skierowany do końca marca na Komitet do Spraw Europejskich. Już teraz wiadomo jednak, że ze względu na obszerność projektu w przypadku tej ustawy prace będą trwały zdecydowanie dłużej i nie uda się przeprowadzić całego procesu legislacyjnego do 25 maja. W ocenie MC nie ma jednak takiego obowiązku, by ta ustawa do tego terminu została uchwalona, ponieważ są to w większości przypadków zmiany, które nie wpływają na skuteczne stosowanie samego rozporządzenia.

Jeden z członków Rady wskazał, że przepisy obu omawianych ustaw nie zawierają w sobie klauzuli przeglądowej, a należałoby być może wprowadzić zapis o tym, że w okresie np. 24 miesięcy zostanie dokonana ocena działania tych ustaw. Trzeba by od razu założyć, że będzie musiała być podjęta próba nowelizacji tam, gdzie przepisy nie będą oddawały rzeczywistych wyzwań, jakie się pojawiają, a których nie sposób przewidzieć mając na uwadze obszar, do

jakiego się regulacje odnoszą. Zobligowanie do przeglądu ustawy wydaje się być jedną z dobrych praktyk procesu legislacyjnego. Dyrektor zaznaczył, że takie założenie zostanie poddane pod rozważenie.

W toku dalszej dyskusji członkowie Rady zauważyli, że RODO jest trudne do stosowania dla przedsiębiorców, czy organizacji pozarządowych, które przetwarzają duże ilości danych. Wskazano, że obawa, że ustawa licząca niemal tysiąc stron będzie tak naprawdę zbiorem przepisów w praktyce trudnych do zastosowania – co znamienne już teraz np. niektóre firmy ubezpieczeniowe w swojej ofercie mają ubezpieczenia na wypadek ewentualnych kar administracyjnych. Pojawia się więc pytanie, czy przy ewentualnym przeglądzie sytuacji po dwóch latach od wejścia w życie tych ustaw nie okazałoby się, że nie dość, że nie pomagają one obywatelom, to tak naprawdę stanowią barierę dla przedsiębiorców.

Podkreślono, że RODO będzie bezpośrednio stosowane. Zwrócono również uwagę na fakt, że bardzo dużym wyzwaniem dla legislatorów jest dokonanie oceny wpływu danego rozstrzygnięcia normatywnego na całość funkcjonowania państwa (społecznego, gospodarczego itp.) - może się więc jednak okazać, że te niemal tysiąc stron ustawy wprowadzającej to tak naprawdę mało. Z tego względu tak istotne jest stosowanie klauzul przeglądowych – formy przepisu, który zobowiązuje właściwy organ (np. ministra) do tego, żeby w ciągu określonego czasu (zwłaszcza, gdy nie ma regulatora właściwego rynku) zrobił OSR ex post. Jest to dobra praktyka w legislacji, która dopiero się przebiega do standardów tworzenia prawa. Zasugerowano, że Rada, jako organ doradczy Ministra Cyfryzacji, postulowała stosowanie takich klauzul w ustawach odnoszących się do kwestii cyfryzacji, by następowała weryfikacja skuteczności aktów prawnych z tego obszaru.

W toku dalszej dyskusji pojawiła się również sugestia dokonania analizy tego, w jaki sposób wpływać będą rozwiązania wprowadzane przez RODO na obszary, którymi zajmują się poszczególne zespoły Rady (np. na edukację czy re-use danych publicznych).

Podniesiona została także kwestia informowania obywateli o regulacjach prawnych, które będą miały zastosowanie od dnia 25 maja 2018 r. – zauważono, że ludzie nie są świadomi tak naprawdę czego dotyczy reforma ochrony danych osobowych, a często nawet w ogóle nie wiedzą, że jakieś zmiany mają być wprowadzane. Wskazano na brak kampanii informacyjnej dla obywateli – prowadzone działania edukacyjne w zakresie RODO nie są wystarczająco propagowane wśród ludzi.

Wskazano również, że mówiąc o ochronie danych osobowych ma się głównie na myśli dane gromadzone i przetwarzane elektronicznie. A niezwykle istotny będzie jednak również wpływ nowego ustawodawstwa na dane gromadzone w formie papierowej (np. dokumenty pracownicze czy medyczne) które muszą być przechowywane przez wiele lat.

Zaznaczono, że czym innym jest wdrożenie ustawy na poziomie formalnych przepisów, a czym innym rzeczywiste przyjęcie się tych przepisów w praktyce. Wdrożenie RODO jest niewątpliwie okazją do uporządkowania procesów gromadzenia i przetwarzania danych osobowych, ale trzeba do tego podejść poważnie i faktycznie włożyć w to pewien wysiłek.

Spotkanie z Andrzejem Szyszko, p.o. Dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa w Ministerstwie Cyfryzacji i dyskusja nt. systemu cyberbezpieczeństwa w Polsce.

Na posiedzeniu został przedstawiony projekt ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Pan Andrzej Szyszko, p. o. Dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa MC omówił najważniejsze zagadnienie, którym jest harmonogram prac związany z procedowaniem projektu ustawy. Poinformował, że uwzględnione zostały uwagi zgłoszone po Komitecie do Spraw Europejskich Rady Ministrów oraz Komitecie Rady Ministrów ds. Cyfryzacji, a uwagi Komisji Uzgodnieniowej przed SKRM będą omawiane na SKRM w dniu 26 marca br. Po przyjęciu przez SKRM projektu ustawy odbędzie się komisja prawnicza, a następnie Rada Ministrów.

Członek Rady zgłosił uwagę, że w chwili obecnej, przed SKRM, jest za późno na jakiegokolwiek *inserty* do treści projektu ustawy oraz że jest to odpowiednia chwila na postulowanie wprowadzenia klauzuli przeglądowej do ustawy o cyberbezpieczeństwie. Zaproponowano zapis mówiący o tym, aby w przeciągu 24 miesięcy został dokonany przegląd/ewaluacja ustawy - tego, co miało zostać wdrożone oraz jakie są problemy z tym związane. Dyrektor DC poinformował, że może zasięgnąć informacji o możliwości dopisania powyższej uwagi. Przedstawił również przegląd prac w Parlamencie oraz poinformował, że do 9 maja br. ustawa powinna być podpisana przez Prezydenta.

Została przedstawiona oraz omówiona architektura Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa, która wynika z obecnych przepisów ustawy (stan na 21 marca br.). Omówiono zakres odpowiedzialności poszczególnych resortów.

Ponadto, ważnym elementem przedstawionego systemu będzie kwestia zgłaszania incydentów poważnych i krytycznych – w tym ustalenie miejsca zgłaszania poszczególnych incydentów w przypadku konfliktu, gdy dany urząd wpisuje się w zakres właściwości kilku resortów (np. szpital wojskowy jest we właściwości MON oraz MZ).

Omówiono zagadnienia sektorowych zespołów reagowania – wskazano, że np. Ministerstwo Infrastruktury zgłosiło chęć utworzenie sektorowego CSIRT, który obsługiwałby podsektor lotniczy (np. w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego) a zapewne też cały sektor transportu (drogowy, kolejowy, wodny). Podobnie, zgłoszono przez Ministerstwo Energii chęć powstania CSIRT sektorowego dla sektora energia. Przedstawiono cele działań Zespołu ds. Incydentów Krytycznych, Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, powołanego Pełnomocnika Rządu oraz Kolegium ds. Cyberbezpieczeństwa, a także działanie Centrów Kompetencyjnych.

Następnie przedstawiono oraz omówiono system informatyczny, który będzie zbierał oraz zarządzał incydentami - Narodową Platformę Cyberbezpieczeństwa (art. 46 ust 1 projektowanej ustawy).

Poinformowano, że projekt ustawy posiada kilka aktów wykonawczych. Omówiono kolejno:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów w spr. wykazu usług kluczowych (z podziałem na sektory, podsektory i rodzaje podmiotów);

2. Rozporządzenie Rady Ministrów w spr. rodzajów dokumentacji dotyczącej cyberbezpieczeństwa;
3. Rozporządzenie Rady Ministrów w spr. progów uznania incydentu za poważny;
4. Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w spr. określenia warunków organizacyjnych i technicznych dla podmiotów, które w przyszłości będą świadczyć usługi z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz wewnętrznych struktur odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo;
5. Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w spr. wykazu certyfikatów (w kontekście przeprowadzania audytów).

Poinformowano również o podpisaniu 18 stycznia br. przez Ministra Cyfryzacji *Planu działań na rzecz wdrożenia Krajowych Ram Polityki Cyberbezpieczeństwa*, przygotowanego we współpracy z innymi resortami (w tym Ministerstwem Obrony Narodowej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji). Realizacja tego Planu pozwoli na kompleksowe podejście do zagadnienia cyberbezpieczeństwa RP.

Ponadto, poinformowano, że MC przystąpiło do szczegółowej analizy *Planu działań* celem koordynacji wszystkich zadań oraz monitorowania stopnia ich realizacji. *Plan działań* będzie poddawany aktualizacjom, pierwsza z nich jest przewidziana po 6 miesiącach od zatwierdzenia *Planu*.

[Spotkanie z Ministrem Markiem Zagórskim, przedstawienie projektów realizowanych przez RdC oraz omówienie współpracy z Ministerstwem Cyfryzacji.](#)

Minister Zagórski wskazał priorytety Ministerstwa tj. projekty, które są na ten moment kluczowe, biorąc pod uwagę potrzebę ich wdrożenia i realizacji, tj. stabilizacja CEPIK 2.0, pl.ID i RODO. Do kwestii strategicznych Ministerstwo zalicza również pracę nad Strategią 5G, ustawą o cyberbezpieczeństwie i Programem Zintegrowanej Informatyzacji Państwa, który wymaga gruntownej analizy i aktualizacji. Wszystkie te działania prowadzą do przygotowania się do nowej perspektywy finansowej w Unii Europejskiej, ponieważ rozpoczyna się faza negocjacji budżetu UE.

Pan Minister wskazał, że Ministerstwo chce na bieżąco konsultować podejmowane działania - planowane jest stworzenie grup roboczych zajmujących się konkretnymi zagadnieniami (na kształt strumieni w programie „Od papierowej do cyfrowej Polski”), składających się z przedstawicieli/ekspertów z różnych instytucji – z grupy MC, ale również z podmiotów społecznych.

Pan Minister zaznaczył, że chciałby lepiej zintegrować działania Rady z działaniami Ministerstwa. Zauważył, że planowana jest zmiana struktury organizacyjnej MC, w wyniku czego powstać ma departament odpowiedzialny za analizy i projekty strategiczne, który będzie merytorycznym partnerem dla Rady ds. Cyfryzacji. Pozwoli to upłynnić relacje między RdC a MC, żeby podejmowane przez Radę tematy i wypracowane dokumenty/analizy Rady mogły przełożyć się na konkretne działania legislacyjne.

Pan Minister poprosił Radę o kooperację w konsultacjach PZIP. Pani Dyrektor Justyna Duszyńska, Zastępca Dyrektora Biura Zarządzania Portfelem Projektów w MC przedstawiła Radzie harmonogram prac nad PZIP. Ministerstwo chce podejść do projektu „warsztatowo” tzn. poprzedzając samo przygotowanie struktury dokumentu, jego zakresu i celów jak również samego dokumentu cyklem warsztatów. Pierwszy takie warsztaty odbyły się w gronie osób z grupy MC, gdzie przedstawiony został plan działań, harmonogram oraz zakres programu, a także docelowe cele strategiczne. Kolejnym etapem zaplanowanym w harmonogramie jest warsztat w gronie osób kierujących pionami IT w poszczególnych resortach i dużych urzędach centralnych. Następnym etapem jest spotkanie z przedstawicielami kluczowych resorów (tj. Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii), dużych urzędów, takich jak ZUS, jak również samorządów, stowarzyszeń branżowych zajmujących się cyfryzacją. Po zamknięciu cyklu warsztatów zostanie stworzona wstępna koncepcja celu i zakresu PZIPu, która zostanie przedstawiona Członkom Komitetu Rady Ministrów ds. Cyfryzacji. Przygotowanie wstępnego draftu struktury PZIPu, jego celów i zakresu przewidywane jest na czerwiec br. Przygotowanie projektu programu do konsultacji społecznych przewidywane jest na jesień br.

Spotkanie z Członkami Rady odbędzie się razem z kolejnym posiedzeniem, tj. 13 kwietnia br.

Następnie Członkowie Rady do Spraw Cyfryzacji przedstawili informacje o wybranych dotychczasowych działaniach poszczególnych zespołów:

- Zespół nr I – przegląd prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji

Przewodnicząca poinformowała o stworzeniu ankiety dotyczącej przeglądu prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji, która była zamieszczona na stronie MC. Jej adresatami były m.in. organizacje branżowe, kancelarie prawne, przedsiębiorstwa, instytucje centralne i samorządowe. Na podstawie zebranych informacji powstał roboczy raport liczący 60 stron. Jego celem jest opracowanie wyczerpującej listy luk i barier w zakresie legislacji. Będą one zweryfikowane pod względem ich zasadności, czy na gruncie prawnym wdrożenie zaproponowanych rozwiązań będzie możliwe, a następnym krokiem będzie sprawdzenie, czy nie toczą się już prace legislacyjne nad rozwiązaniem danej kwestii. Wyniki ankiet pozwolą na uzyskanie zbioru aktów prawnych i wskazanie konkretnych przepisów, które wymagają zmian - do każdego z nich zostanie zidentyfikowany resort i podmiot, które mają inicjatywę legislacyjną w tym zakresie. Na ten moment zespół nie planuje przygotowywać konkretnych propozycji zmian legislacyjnych.

Zwrócona została również uwaga na zasadność umożliwienia społeczeństwu udziału w bieżącym monitorowaniu stanu legislacji pod kątem potrzeb cyfrowej gospodarki np. dzięki stworzeniu aplikacji/narzędzia informatycznego, które umożliwiłoby obywatelom i przedsiębiorcom sygnalizowanie luk, barier, problemów i uwag. Wskazano np. na zapisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, która w art. 70

obliguje poszczególnych ministrów do „bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej” – omawiane narzędzie ułatwiłoby realizację wskazanych w przepisie działań. Jako podstawę do stworzenia metodologii takiego narzędzia zaproponowano użycie pytań zawartych w ankiecie dotyczącej przeglądu prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji. .

Postulat ten można byłoby w wersji roboczej uwzględnić w projekcie EZD RP.

- Zespół nr II - systemowe wsparcie dla cyfrowej transformacji gospodarczej

Lider zespołu przedstawił przygotowywany przez zespół raport oraz rekomendacje dotyczące cyfrowej transformacji gospodarczej. Poinformowano o toku prac nad raportem, które rozpoczęły się od rozeznania cyfrowej transformacji gospodarki w innych państwach, takich jak: Niemcy i Wielka Brytania. Zweryfikowano obszary Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju aby przedstawione rekomendacje (zweryfikowane na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród interesariuszy), dały ukierunkowaną odpowiedź i wytyczne, w których obszarach nasze państwo powinno się rozwijać aby transformacja ta rzeczywiście zaistniała, w szczególności w MŚP. Na etapie przygotowawczym do ankiety stworzono kilkadziesiąt rekomendacji z obszaru nauki, finansowania, cyberbezpieczeństwa, gospodarki i administracji. Następnie przeprowadzono rozeznanie wśród interesariuszy czy rekomendacje te są słuszne. Wyniki ankiet (160 szt.) zostały opracowane oraz pogrupowane w raporcie w ww. obszary. Na chwilę obecną są one podstawą do dalszej dyskusji - raport nie jest jeszcze ostateczny, obecnie zbierane są do niego uwagi. Jego wyniki były omawiane na spotkaniu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju, planowane jest też spotkanie w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii. Zespół chciałby wyniki swojej pracy skonsultować również w Ministerstwie Cyfryzacji. Docelowo przygotowane rekomendacje mają na celu wskazanie tych obszarów, które mają być wspierane.

- Zespół nr III - otwartość danych i oprogramowania finansowanego ze środków publicznych

Lider zespołu poinformował o przygotowaniu przez zespół raportu dotyczącego licencjonowania oprogramowania - znajdują się w nim wszystkie najpopularniejsze modele licencjonowania oprogramowania, ich korzyści, ryzyka z nimi związane, możliwości ich zastosowania i praktyczne uwagi. Ogólna idea jest taka, by zachęcić osoby przygotowujące SIWZ do myślenia o kosztach długofalowych danego oprogramowania, a nie tylko kosztach jego zakupu i utrzymania przez pierwszy okres trwania kontraktu. Poza tym celem jest zachęcenie jednostek publicznych do wspólnych zakupów oprogramowania, żeby nie wydawać wielokrotnie pieniędzy na de facto to samo rozwiązanie. Istotne jest także uregulowanie kwestii oprogramowania, które jest już nie-

rozwijane (*abandonware*) – by w sytuacji, gdy twórca już go nie sprzedaje i nie zapewnia dla niego obsługi mogło być ono jednak na bieżąco korygowane. Co istotne w Polsce oprogramowanie jest chronione tak, jak każde inne dzieło – czyli przez 75 lat po śmierci ostatniego z autorów.

Minister poinformował, że temat licencji znajduje się w obszarze zainteresowań MC – Ministerstwo chce ten temat zagospodarować w dwóch obszarach:

1. Centrum Kompetencyjne Administracji – MC chce utworzyć w ramach CKA zestaw narzędzi/rozwiązań dla administracji. Temat licencji jest tu bardzo istotny;
2. Zmodyfikowana koncepcja wspólnej infrastruktury państwa – jedną z ważniejszych rzeczy do praktycznego wdrożenia jest automatyczne dopisywanie się jako partner do wszystkich nowych projektów, które zakładają zakup maszyn/serwerów przez podmioty administracji ze środków unijnych.

Przedstawiona została również informacja o drugim ważnym temacie, którym zajmuje się zespół tj. otwartością danych oraz tym jak można zwiększyć dostępność i wykorzystanie danych publicznych. Zespół w tym zakresie wspiera prace MC prowadzone pod kierownictwem Pani Agaty Miazgi, Dyrektora Departamentu Kompetencji Cyfrowych - zespół zgłosił uwagi do inwentaryzacji, przekazał komentarze do dokumentów dotyczących standardów API oraz standardów technicznych, a za chwilę standardów prawnych otwartości danych. Zespół pracuje również nad raportem dotyczącym dobrych praktyk w zakresie otwartości danych w szczególności danych jednostkowych - jest to coś co w Polsce na ten moment nie występuje.

- Zespół nr V - edukacja cyfrowa

Przedstawione zostały wyniki badań, które pokazują jak przedstawia się stopień cyfryzacji naszego kraju na tle innych państw oraz trendy i bariery w edukacji. Do najważniejszych braków/barier można zaliczyć: wykluczenie cyfrowe, niską innowacyjność oraz braki na rynku pracy. Następnie omówiony został model wiedzy informatycznej (*body of knowledge*). Wskazano na istnienie dwóch podejść do określania obszarów zainteresowania w tym zakresie - podejście reaktywne (obserwowanie tego, co robią inni i podążanie w tym samym kierunku) oraz proaktywne (szukanie istotnych elementów w danych dziedzinach wiedzy, adekwatnych do potrzeb, aby można było przewidywać kierunki działań w określonej dziedzinie). Zaproponowany został dwuwymiarowy model wiedzy informatycznej, w którym z jednej strony istotne są kompetencje *stricte* informatyczne, ale z drugiej strony również aspekty dotyczące kompetencji miękkich, społecznych (bo trzeba brać pod uwagę również społeczny wpływ informatyki). Rada wskazała również Ministrowi, że być może należałoby zastanowić się nad stworzeniem rządowego programu na rzecz edukacji dla cyfrowej przyszłości, czy stworzenia krajowego zasobu cyfrowego.

Minister wskazał, że w MC istnieje Departament Kompetencji Cyfrowych, który ma za zadanie rozwijać ogólne kompetencje cyfrowe społeczeństwa. Podkreślone zostało również, że MC prowadzi działania takie jak Centrum Mistrzostwa Informatycznego, który ma kształcić talenty i rozwijać współpracę z uczelniami czy OSE (Ogólnopolska Sieć Edukacyjna), które umożliwi wykorzystanie Internetu w szkołach. Są to działania skierowane na razie głównie na dzieci, niemniej jednak należy zadbać, by wdrażać innowacyjne podejście do kształcenia specjalistów na uczelniach. Minister zasygnalizował, że istotnym byłoby stworzenie ośrodka, który dawałby innowacyjne możliwości wdrożenia kształcenia specjalistów. W chwili obecnej należy się skupić na znalezieniu finansowania na podjęcie tego typu działań - należy zadbać aby wątek ten znalazł się w przyszłości w POPC bądź w środkach NCBIR. Partnerem mogłoby być MNiSW. Minister wskazał również, że planowane jest utworzenie w MC komórki zajmującej się nowymi technologiami, takimi jak sztuczna inteligencja.

- Grupa robocza ds. fake news

Lider grupy roboczej poinformował, że grupa zajmuje analizą aktualnych przepisów prawnych, które pomagają w walce z tzw. *fake newsami* – planowane jest stworzenie mini poradnika, zawierającego opis tego jak można walczyć z nieprawdziwymi informacjami w sieci zgodnie z aktualnym stanem prawnym. Kolejne zagadnienie którym zajmuje się grupa, to samoregulacja platform internetowych, która może pomóc w walce z tym procederem.

Na bazie dotychczasowych analiz grupa wskazała najważniejsze kierunki działań:

- oparcie się tylko na walce z najpoważniejszymi w skutkach wypowiedziami (czyli tymi które zagrażają interesom państwa, bezpieczeństwu itp.);
- dokonanie przeglądu różnych modeli/kierunków samoregulacji, by wiedzieć jak samoregulacja mogłaby wyglądać, jak zatwierdzane są kodeksy dobrych praktyk, jak monitorowane są dobre praktyki;
- społeczna kontrola nad *fake newsami*, tj. przeprowadzenie takich zmian legislacyjnych, aby dostawcy usług mieli możliwość komentowania czy też oznaczania nieprawdziwych treści;
- stworzenie pewnego monitoringu, sprawozdawczości platform cyfrowych co do tego typu procederów;
- ograniczenie kwestii anonimowości w sieci, ułatwienie identyfikacji do danych podmiotów rozpowszechniających nieprawdziwe treści w sieci.

Minister poinformował, że w MC trwają prace zw. z mową nienawiści oraz blokowaniem kont na portalach takich jak FB - Ministerstwo Cyfryzacji przygotowuje obecnie projekt stanowiska rządu do opublikowanych przez Komisję Europejską [zaleceń w sprawie działań na rzecz skutecznego zwalczania nielegalnych treści w Internecie \(2018/334\)](#).

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Izabela Albrycht – Przewodniczący
2. Michał Adamczyk
3. Dominik Batorski
4. Roman Bieda
5. Karol Dobrzeniecki
6. Alicja Grawon – Jaksik
7. Krzysztof Goczyła
8. Łukasz Jachowicz
9. Dariusz Milka – Wiceprzewodniczący
10. Tomasz Muda
11. Jerzy Nawrocki
12. Rafał Rodziewicz
13. Krzysztof Siewicz
14. Justyna Skorupska
15. Piotr Waglowski

Zaproszeni goście:

16. Marek Zagórski, Sekretarz Stanu w MC
17. Justyna Duszyńska, Zastępca Dyrektora Biura Zarządzania Portfelem Projektów w MC
18. Maciej Kawecki, Dyrektor Departamentu Zarządzania Danymi w MC
19. Andrzej Szyszko, p.o. Dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa w MC

Sekretariat Rady:

20. Justyna Grzegorek (MC)
21. Katarzyna Stopińska (MC)
22. Edyta Kruza (MC)